

Sprawa C-283/24 [Barouk]ⁱ

Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości

Data wpływu:

23 kwietnia 2024 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Dioikitiko Dikastirio Diethnous Prostasias

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

29 marca 2024 r.

Strona skarżąca:

B.F.

Druga strona postępowania:

Kypriaki Dimokratia meso proistamenou tis Ypiresias Asylou
(Republika Cypryjska za pośrednictwem szefa służby azylowej)

Przedmiot postępowania głównego

Skarga, w której skarżący w postępowaniu głównym kwestionuje decyzję służby azylowej z dnia 7 lutego 2022 r. oddalającą jego wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz decyzję nakazującą powrót wydaną w ramach tego samego postępowania, której wykonanie zostało jednak zawieszono do czasu rozpoznania skargi wniesionej do sądu odsyłającego.

Przedmiot i podstawa prawna odesłania prejudycjalnego

Wykładnia art. 46 ust. 1 i 3 dyrektywy 2013/32/UE w świetle art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz w związku z obowiązkami indywidualnej

ⁱ Niniejszej sprawie została nadana fikcyjna nazwa. Nie odpowiada ona rzeczywistej nazwie ani rzeczywistemu nazwisku żadnej ze stron postępowania.

oceny [art. 4 ust. 3 lit. c) dyrektywy 2011/95/UE], współpracy (art. 4 ust. 1 tej dyrektywy) i lojalnej współpracy (art. 4 ust. 3 TUE) – Artykuł 267 TFUE

Pytania prejudycjalne

1. Czy art. 46 ust. 1 i 3 dyrektywy 2013/32/UE, interpretowany w świetle art. 47 Karty oraz w związku z obowiązkiem przeprowadzenia indywidualnej oceny wynikającym z art. 4 ust. 3 lit. c), obowiązkiem współpracy wynikającym z art. 4 ust. 1 dyrektywy 2011/95/UE i obowiązkiem lojalnej współpracy wynikającym z art. 4 ust. 3 TUE, należy interpretować w ten sposób, że wobec braku wyraźnego przepisu prawa krajowego przewidującego uprawnienie sądu krajowego, na podstawie art. 46, do poddania skarżącego badaniom lekarskim, sąd ten może wywodzić prawo do wydania postanowienia o poddaniu skarżącego badaniom lekarskim bezpośrednio z tego przepisu, jeżeli zostanie to uznane za niezbędne w celu pełnego rozpatrzenia *ex nunc* wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej?

2. Czy art. 46 ust. 1 i 3 dyrektywy 2013/32/UE, interpretowany w świetle art. 47 Karty oraz w związku z obowiązkiem przeprowadzenia indywidualnej oceny wynikającym z art. 4 ust. 3 lit. c), obowiązkiem współpracy wynikającym z art. 4 ust. 1 dyrektywy 2011/95/UE i obowiązkiem lojalnej współpracy wynikającym z art. 4 ust. 3 TUE, należy interpretować w ten sposób, że wobec braku wyraźnego przepisu prawa krajowego przewidującego uprawnienie sądu krajowego, na podstawie art. 46, do poddania skarżącego badaniom lekarskim, a co za tym idzie, wobec braku wyraźnego przepisu ustawowego dotyczącego mechanizmu skierowania na badania lekarskie, którym sąd krajowy dysponowałby bezpośrednio na podstawie tego samego artykułu, sąd ten jest uprawniony zwrócić się do organu rozstrzygającego (który jest zawsze stroną postępowania przed nim), aby organ ten mógł zastosować w drodze analogii mechanizm przewidziany w art. 18 dyrektywy 2013/32/UE, przedstawiając sądowi krajowemu wyniki badania lekarskiego skarżącego?

3. Czy art. 46 ust. 3 dyrektywy 2013/32/UE, interpretowany w świetle art. 47 Karty, należy interpretować w ten sposób, że zasady pełnego rozpatrzenia *ex nunc* wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej pozostawiono autonomii proceduralnej państw członkowskich? W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej – czy art. 46 ust. 1 i 3 dyrektywy 2013/32/UE, interpretowany w świetle art. 47 Karty oraz w związku z obowiązkiem współpracy wynikającym z art. 4 ust. 1 dyrektywy 2011/95/UE i obowiązkiem lojalnej współpracy wynikającym z art. 4 ust. 3 TUE, należy interpretować w ten sposób, że wobec braku wyraźnego przepisu prawa krajowego przewidującego uprawnienie sądu krajowego do poddania skarżącego badaniom lekarskim, a co za tym idzie, wobec braku wyraźnego przepisu ustawowego dotyczącego mechanizmu skierowania na badania lekarskie, którym dysponowałby sąd krajowy, sąd ten jest uprawniony zwrócić się do organu rozstrzygającego (który jest zawsze stroną postępowania przed nim), aby organ ten mógł zastosować w drodze analogii mechanizm

przewidziany w art. 18 dyrektywy 2013/32/UE, przedstawiając sądowi krajowemu wyniki badania lekarskiego skarżącego, jeżeli ten ostatni uważa, że środki krajowe są niezgodne z zasadą skuteczności?

4. Czy art. 46 ust. 3 dyrektywy 2013/32/UE w związku z art. 47 Karty należy interpretować w ten sposób, że w przypadkach, w których stwierdzono brak odpowiednich mechanizmów przeprowadzenia indywidualnej, pełnej oceny ex nunc przewidzianej w art. 46 ust. 3 dyrektywy 2013/32/UE, gwarancje przewidziane w tych artykułach są zapewnione, jeżeli sąd krajowy jest uprawniony do stwierdzenia nieważności decyzji oddalającej wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej?

Powołane przepisy prawa Unii i orzecznictwo Trybunału

Traktat o Unii Europejskiej (zwany dalej „TUE”): art. 4 ust. 3 i art. 19 ust. 3 lit. b).

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwany dalej „TFUE”): art. 78 i 267.

Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (zwana dalej „Kartą”): art. 18 i 47.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (Dz.U. 2013, L 180, s. 60): art. 18 i art. 46 ust. 1 i 3.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (Dz.U. 2011, L 337, s. 9): art. 4 ust. 1 i 3 lit. c).

Wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej: z dnia 4 grudnia 1974 r., Van Duyn/Home Office, C-41/74, EU:C:1974:133; z dnia 19 stycznia 1982 r., Becker, C-8/81, EU:C:1982:7; z dnia 22 czerwca 1989 r., Fratelli Constanzo/Comune di Milano, C-103/88, EU:C:1989:256; z dnia 26 lipca 2017 r., Sacko, C-348/16, EU:C:2017:591; z dnia 25 stycznia 2018 r., F, C-473/16, EU:C:2018:36; z dnia 25 lipca 2018 r., Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584; z dnia 29 lipca 2019 r., Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626; z dnia 19 marca 2020 r., PG, C-406/18, EU:C:2020:216; z dnia 29 czerwca 2023 r., International Protection Appeals Tribunal i in. (Zamach w Pakistanie), C-756/21, EU:C:2023:523.

Powołane przepisy prawa krajowego

„O peri Dikastirion Nomos tou 1960” (ustawa o sądach z 1960 r.), kilkakrotnie nowelizowana, przy czym ostatnią mającą zastosowanie zmianą jest druga zmiana wprowadzona w 2023 r.: art. 34A.

„O peri Prodikastikis Parapompis sto Dikastirio ton Evropaikon Koinotiton Diadikastikos Kanonismos (1/2008)” [regulamin postępowania dotyczącego odesłań prejudycjalnych do Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich (1/2008)]: art. 3 i 5.

„O peri tis Idrysis kai Leitourgias Dioikitikou Dikastiriou Diethnous Prostasias Nomos tou 2018” (ustawa z 2018 r. o ustanowieniu i funkcjonowaniu sądu administracyjnego do spraw ochrony międzynarodowej), kilkakrotnie nowelizowana, przy czym ostatnią mającą zastosowanie zmianą jest druga zmiana wprowadzona w 2023 r.: art. 11.

„O peri Prosfygon Nomos tou 2000” (ustawa o uchodźcach z 2000 r.), kilkakrotnie nowelizowana, przy czym ostatnią mającą zastosowanie zmianą jest zmiana wprowadzona w 2023 r.: art. 15 (badanie lekarskie i psychologiczne skarżącego), art. 16 (transpozycja art. 4 ust. 1 dyrektywy 2011/95) i art. 18 ust. 3 lit. c) (indywidualna ocena wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej).

„Oi peri tis Leitourgias Dioikitikou Dikastiriou Diethnous Prostasias Diadikastikoi Kanonismoi tou 2019 (3/2019)” [regulamin postępowania dotyczącego funkcjonowania sądu administracyjnego do spraw ochrony międzynarodowej z 2019 r. (3/2019)]: art. 7 i 10.

Zwięzłe przedstawienie okoliczności faktycznych i postępowania głównego

- 1 Skarżący w postępowaniu głównym pochodzi z Libanu i posiada paszport tego państwa. Przekroczył on nielegalnie granicę terytorium Cypru przez obszary niekontrolowane przez rząd. W dniu 4 września 2018 r. skarżący złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej. Jeśli chodzi o powody, dla których opuścił kraj pochodzenia, skarżący wskazał pokrótce w swoim wniosku, co następuje: „względy polityczne – zagrożenie – niebezpieczeństwo”. W dniach 5 i 26 sierpnia 2020 r. oraz 9 września 2020 r. przeprowadzono kolejne wysłuchania z udziałem urzędnika obecnej Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu (AUEA) z pomocą tłumacza ustnego.
- 2 Podczas tych wysłuchań skarżący oświadczył, że jest obywatelem libańskim, chrześcijaninem wyznania maronickiego i zwolennikiem partii Kataeb, do której zbrojnego ramienia wstąpił, będąc młodym człowiekiem, jako „muzyk wojskowy”. Wyjechał z kraju pochodzenia 20 lat temu. Skarżący oświadczył, że jest żonaty oraz że jego żona pochodzi z państwa trzeciego, gdzie mieszka z ich synem. Utrzymuje kontakt tylko z matką, ponieważ twierdzi, że pozostali krewni są zwolennikami reżimu i szpiegują go. Przebywał w wielu krajach, ponieważ

w Libanie, od czasu zakończenia służby wojskowej, nieustannie formułowano wobec niego bezpodstawne zarzuty, w tym zarzuty dotyczące sympatyzowania z Państwem Islamskim (ISIS) lub szpiegostwa na rzecz Izraela, za co grozi kara śmierci. Ze względu na swoje przekonania i niechęć do współpracy z władzami reżimu stał się celem tajnych służb swojego kraju, lecz również Syrii, a także różnych organizacji wojskowych i terrorystycznych. Opisał również, choć raczej niejasno i niezbyt wiarygodnie zdaniem sądu odsyłającego, wydarzenia związane z uprowadzeniem i uśiłowaniem zabójstwa oraz twierdził, że był poddawany torturom przez władze libańskie i syryjskie.

- 3 W dniu 25 stycznia 2022 r. urzędnik przedstawił szefowi służby azyłowej raport-zalecenie, w którym zaproponował oddalenie wniosku o udzielenie azylu. Raport ten został zatwierdzony przez szefa służby w dniu 7 lutego 2022 r. W szczególności służba azyłowa, dokonując oceny informacji przedstawionych przez skarżącego w niniejszym postępowaniu, wyróżniła trzy zasadnicze twierdzenia, z których pierwsze, dotyczące jego tożsamości, innych danych osobowych i kraju pochodzenia, zostało uwzględnione, ponieważ istotne informacje zostały przedstawione szczegółowo, bez luk lub sprzeczności oraz zostały potwierdzone przez źródła zewnętrzne. Natomiast drugie twierdzenie, dotyczące problemów z władzami libańskimi, zostało odrzucone, ponieważ skarżący nie wykazał istnienia rzeczywistego problemu. Skarżący został formalnie zwolniony ze służby wojskowej po uiszczeniu odpowiedniej grzywny. Podobnie trzecie twierdzenie, nieodłącznie związane z drugim twierdzeniem, zgodnie z którym był on poddawany torturom przez libańskie i syryjskie władze publiczne i wojskowe, również zostało odrzucone. Stwierdzono, że w odpowiednich oświadczeniach skarżącego nie wskazuje na rzeczywiste osobiste doświadczenie w tym względzie. W konsekwencji służba azyłowa uznała, że nie istnieje uzasadniona obawa przed prześladowaniem lub ryzyko doznania poważnej krzywdy w przypadku, gdyby skarżący powrócił do kraju pochodzenia, oraz że w związku z tym objęcie go systemem ochrony międzynarodowej nie było uzasadnione.
- 4 Decyzja odmowna została doręczona skarżącemu w dniu 31 marca 2022 r. W dniu 12 kwietnia 2022 r. skarżący zaskarżył decyzję odmowną do Dioikitiko Dikastirio Diethnous Protasias (sądu administracyjnego do spraw ochrony międzynarodowej, zwanego dalej „DDDP” lub „sądem odsyłającym”). Wcześniej, w dniu 11 kwietnia 2022 r. skarżący złożył wniosek o przyznanie pomocy prawnej, który został oddalony w dniu 7 grudnia 2022 r. W ramach przewidzianego ustawą postępowania skarżący występuje osobiście, bez pomocy adwokata.
- 5 W dniu 16 października 2023 r. DDDP zwrócił się do stron o zajęcie stanowiska w przedmiocie zamiaru DDDP skierowania odesłania prejudycjalnego do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Republika Cypryjska za pośrednictwem szefa służby azyłowej (zwana dalej „drugą stroną postępowania”) przedstawiła uwagi na piśmie, utrzymując, że w niniejszej sprawie nie ma powodu do wystąpienia z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym,

ponieważ wykładnia odpowiednich przepisów prawa Unii jest jasna, a jeżeli DDDP uważa, że skarżący niesłusznie nie został poddany badaniu lekarskiemu, może stwierdzić nieważność zaskarżonej decyzji. Skarżący nie przedstawił uwag na piśmie.

Główne argumenty stron w postępowaniu głównym

- 6 Zdaniem sądu odsyłającego skarżący, występując osobiście i bez pomocy adwokata, twierdzi, w wielu przypadkach w sposób niezrozumiały, że był prześladowany przez 20 lat ze względu na swoje przekonania. Skarżący utrzymuje, że w następstwie wojny domowej Liban stał się krajem kontrolowanym przez organizację terrorystyczną. Utrzymuje on, że decyzja służby azylowej jest błędna i przypisuje ją brakowi wiedzy drugiej strony postępowania lub wpływowi jego przeciwników politycznych. Zaznacza on, że obecność tłumacza ustnego języka arabskiego wzbudziła u niego obawy przed przeciekami, które skłoniły go do nieujawnienia wrażliwych informacji.
- 7 Druga strona postępowania przypomniła swoje ustalenia dotyczące wiarygodności skarżącego, wskazując na kwestie, które oceniła jako sprzeczne, niespójne lub ogólne, i powtórzyła swoją ocenę, zgodnie z którą skarżący nie jest narażony na ryzyko prześladowania lub doznania poważnej krzywdy w przypadku powrotu do kraju pochodzenia.
- 8 Co się tyczy zamiaru zwrócenia się przez sąd odsyłający do Trybunału z odesłaniem prejudycjalnym w odniesieniu do przysługującego tego sądowi uprawnienia do poddania skarżącego badaniu lekarskiemu lub zobowiązania właściwego organu administracji do przeprowadzenia takiej opinii lekarskiej, druga strona postępowania utrzymuje, że nie zostały spełnione przesłanki wystąpienia z odesłaniem prejudycjalnym. Utrzymuje ona między innymi, że sąd odsyłający może kierować się w istotnych kwestiach niedawnymi orzeczeniami Anotato Dikastirio tis Kypriakis Dimokratias (sądu najwyższego Republiki Cypryjskiej) oraz że odniesienie do badań lekarskich jest kwestią należącą do uprawnień administracji, ponieważ jest ona wymieniona w rozdziale II dyrektywy 2013/32, który dotyczy pierwszego etapu rozpatrywania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.
- 9 W odniesieniu do istoty tych kwestii druga strona postępowania utrzymuje, że skierowanie skarżącego na badanie lekarskie jest objęte zakresem uznania służby azylowej (zob. art. 15 ustawy o uchodźcach). Ponadto, jak wynika z wyroku z dnia 25 lipca 2018 r., Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, kontrola stosowania art. 46 ust. 3 dyrektywy 2013/32 należy do państw członkowskich. Druga strona postępowania powołuje się również na wyrok z dnia 29 czerwca 2023 r., International Protection Appeals Tribunal i in. (Zamach w Pakistanie), C-756/21, EU:C:2023:523, pkt 28–94, uznając, że z wyroku tego wynika, iż organ rozstrzygający jest uprawniony do przeprowadzenia opinii biegłego dotyczącej stanu zdrowia psychicznego skarżącego. Wreszcie, powołując się na wyrok z dnia

4 października 2018 r., Ahmedbekova, C-652/16, EU:C:2018:801 (pkt 92–96), utrzymuje ona, że jeżeli DDDP nie jest w stanie dokonać pełnej oceny ex nunc okoliczności faktycznych i kwestii prawnych, prawo krajowe zapewnia niezbędne gwarancje w tym celu w art. 11 ust. 6 ustawy o ustanowieniu i funkcjonowaniu sądu administracyjnego do spraw ochrony międzynarodowej, a mianowicie możliwość nakazania przez DDDP organowi administracji udzielenia odpowiedzi na konkretne pytanie.

- 10 Skarżący, choć miał taką możliwość, nie przedstawił żadnych uwag na temat zamiaru przedłożenia przez DDDP pytań prejudycjalnych Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Zwięzłe przedstawienie uzasadnienia odesłania prejudycjalnego

- 11 Zgodnie z prawem krajowym rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej odbywa się w dwóch etapach: pierwszy etap przed organem administracji, a drugi przed organem sądowym. Służba azylowa, podlegająca ministerstwu spraw wewnętrznych (art. 2 ustawy o uchodźcach), jest „organem rozstrzygającym” w rozumieniu art. 2 lit. f) dyrektywy 2013/32. DDDP jest „sądem pierwszej instancji” w rozumieniu art. 46 ust. 3 tej dyrektywy, który na mocy tego przepisu i art. 11 ust. 3 lit. a) ustawy o ustanowieniu i funkcjonowaniu DDDP jest powołany do pełnego rozpatrzenia ex nunc okoliczności faktycznych i kwestii prawnych sprawy oraz do ostatecznego rozstrzygnięcia o utrzymaniu w mocy lub stwierdzeniu nieważności w całości lub w części decyzji danego organu administracji.
- 12 Obowiązek przeprowadzenia indywidualnej oceny wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, z uwzględnieniem indywidualnej sytuacji wnioskodawcy, jest wyraźnie przewidziany w art. 4 ust. 3 lit. c) dyrektywy 2011/95 i znajduje potwierdzenie w utrwalonym orzecznictwie Trybunału (zob. np. wyrok z dnia 19 marca 2020 r., PG, C-406/18, EU:C:2020:216, pkt 29). W tym względzie twierdzenia skarżącego w postępowaniu głównym, w toku zarówno postępowania administracyjnego, jak i postępowania sądowego, cechują się brakiem spójności i wiarygodności. Organ administracji nie przeprowadził jednak badań psychologicznych lub innych badań lekarskich w odniesieniu do stanu zdrowia psychicznego i fizycznego skarżącego, ze szczególnym uwzględnieniem oznak świadczących o tym, że skarżący był w przeszłości prześladowany lub doznał poważnej krzywdy, bądź symptomów i oznak tortur lub innych poważnych aktów przemocy fizycznej lub psychicznej. Konieczne jest zatem przeprowadzenie badania lekarskiego i diagnozy medyczno-naukowej w celu ustalenia, czy wyraźna niespójność i brak wiarygodności, o których mowa, wynikają z jakichkolwiek względów medycznych.
- 13 Ustawa krajowa (art. 15 ustawy o uchodźcach) wyraźnie przewiduje uprawnienie administracji do skierowania skarżącego do lekarza lub psychologa. Natomiast nie ma takiego przepisu w odniesieniu do DDDP, który może po prostu „nakazać

organowi administracji ustosunkowanie się do wniosku dotyczącego spornej kwestii w terminie wyznaczonym przez sąd” (art. 11 ust. 6 ustawy o ustanowieniu i funkcjonowaniu sądu administracyjnego do spraw ochrony międzynarodowej). Druga strona postępowania opiera się również na dwóch niedawnych wyrokach sądu najwyższego Republiki Cypryjskiej wydanych na wniosek prokuratora generalnego republiki o wydanie szczególnego postanowienia „certiorari”, a mianowicie na wniosek skierowany przeciwko orzeczeniu sądu niższej instancji, które miało zostać wydane z powodu przekroczenia uprawnień lub braku uprawnień lub oczywistego naruszenia prawa (wyrok z dnia 7 kwietnia 2023 r. w sprawie dotyczącej wniosku prokuratora generalnego republiki o wydanie szczególnego postanowienia „certiorari”, dotyczącego postanowienia sądu administracyjnego do spraw ochrony międzynarodowej z dnia 10 lutego 2023 r., wydany w ramach skargi nr 30/2023, wniosek cywilny nr 31/2023; a także wyrok z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie dotyczącej wniosku prokuratora generalnego republiki o wydanie szczególnego postanowienia „certiorari”, dotyczącego orzeczenia sądu administracyjnego do spraw ochrony międzynarodowej z dnia 10 lutego 2023 r., środek odwoławczy nr 30/2023). W orzeczeniach tych sąd najwyższy stwierdził, że DDDP wykroczył poza swoje uprawnienia i swoją właściwość, nakazując poddanie skarżącego badaniom lekarskim. Sąd odsyłający zauważa jednak, że w wyżej wymienionych sprawach kwestia jego uprawnienia do nakazania przeprowadzenia opinii lekarskiej i diagnozy lekarskiej nie została zbadana również w świetle art. 11 ust. 3 ustawy o ustanowieniu i funkcjonowaniu sądu administracyjnego do spraw ochrony międzynarodowej, który odnosi się do pełnego rozpatrzenia ex nunc, którego DDDP musi dokonać w przedmiocie stwierdzenia nieważności zaskarżonego aktu.

- 14 Zgodnie z orzecznictwem Trybunału państwa członkowskie „są na podstawie art. 46 ust. 3 dyrektywy 2013/32 zobowiązane do zorganizowania swego prawa krajowego tak, by rozpoznawanie odnośnych skarg obejmowało rozpatrzenie przez sąd wszystkich okoliczności faktycznych i prawnych, które umożliwią mu przeprowadzenie zaktualizowanej oceny danego przypadku” (wyrok z dnia 25 lipca 2018 r., Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, pkt 110). Orzeczono również, że wspomniany art. 46 ust. 3, który przewiduje wymóg pełnego rozpatrzenia ex nunc, jest normą prawa Unii, która wywołuje skutki bezpośrednie (wyrok z dnia 29 lipca 2019 r., Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, pkt 73). Sąd odsyłający ma wątpliwości, czy jest w stanie przeprowadzić taką kontrolę, jeżeli nie jest uprawniony do poddania skarżącego badaniom lekarskim, których przydatność została również uznana przez Trybunał [wyroki: z dnia 19 marca 2020 r., PG, C-406/18, EU:C:2020:216, pkt 31; z dnia 29 czerwca 2023 r., International Protection Appeals Tribunal i in. (Zamach w Pakistanie), C-756/21, EU:C:2023:523, pkt 60]. Trybunał uznał, że może być „użyteczne przeprowadzenie innych środków dowodowych, w szczególności badania lekarskiego, o którym mowa w art. 18 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy 2013/32” (wyrok z dnia 19 marca 2020 r., PG, C-406/18, EU:C:2020:216, pkt 31). Z orzecznictwa Trybunału nie wynika jednak jasno, czy uprawnienie to może wynikać bezpośrednio z art. 46 ust. 3 dyrektywy 2013/32, czy też jego uznanie pozostawiono autonomii proceduralnej państw członkowskich.

- 15 Podsumowując, sąd odsyłający uważa, że należy przeprowadzić opinię lekarską dotyczącą skarżącego, aby mógł on dokonać zindywidualizowanej, pełnej i zaktualizowanej oceny wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, biorąc pod uwagę wszystkie istotne okoliczności faktyczne i kwestie prawne. Ponieważ w prawie krajowym nie ma wyraźnego przepisu przyznającego mu uprawnienie do wyrażenia zgody na badania lekarskie, sąd odsyłający zmierza do ustalenia, czy na podstawie bezpośredniej skuteczności art. 46 ust. 3 dyrektywy 2013/32 możliwe jest uznanie takiego uprawnienia (pierwsze pytanie prejudycjalne) lub uprawnienia do nakazania organowi rozstrzygającemu przeprowadzenia takich badań, jeżeli uzna to za konieczne (drugie pytanie prejudycjalne).
- 16 W odniesieniu do środków przewidzianych w prawie krajowym w celu ustalenia symptomów lub oznak, o których mowa w art. 15 ustawy o uchodźcach, sąd najwyższy Republiki Cypryjskiej stwierdził, że sąd odsyłający nie jest uprawniony do nakazania organowi rozstrzygającemu przeprowadzenia konkretnego badania lekarskiego lub psychologicznego skarżącego, który wystąpił o przeprowadzenie takiego badania. Sąd odsyłający zastanawia się jednak, czy możliwość zwrócenia się do organu administracji z pytaniem dotyczącym nieprzeprowadzenia badań lekarskich skarżącego pozwala mu na przeprowadzenie „pełnej i zaktualizowanej oceny potrzeby zapewnienia ochrony międzynarodowej skarżącemu”. Oczywiście sąd odsyłający może uzyskać od organu rozstrzygającego przydatne informacje na temat powodów, dla których badanie lekarskie nie zostało uznane za właściwe lub konieczne. Jednakże w przypadku, gdy orzeczenie sądu odsyłającego różni się od decyzji organu administracji, sąd nie będzie dysponował z urzędu żadnymi środkami pozwalającymi mu na uzyskanie całościowego obrazu obecnego stanu zdrowia skarżącego i nakazanie dokonania oceny oznak lub symptomów, o których mowa w art. 15 ustawy o uchodźcach, której organ administracji nie przeprowadził.
- 17 Ponadto, zdaniem sądu odsyłającego, chociaż osoby ubiegające się o udzielenie ochrony międzynarodowej mają możliwość przedstawienia badań lekarskich, nie można zakładać, że wiedzą one, jakie dokumenty są istotne dla rozpatrzenia ich wniosku, w szczególności w niniejszej sprawie, w której skarżący nie jest reprezentowany przez adwokata. Jeśli zatem uznać, że środki, jakimi dysponuje sąd odsyłający w celu przeprowadzenia kontroli, o której mowa w art. 46 ust. 3 tej dyrektywy, pozostawiono autonomii proceduralnej państw członkowskich, powstaje pytanie, czy sąd odsyłający może rzeczywiście spełnić spoczywający na nim obowiązek pełnego rozpatrzenia ex nunc wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w ramach przysługującego mu uprawnienia do zwrócenia się z pytaniami do organu rozstrzygającego. Sąd odsyłający uważa, że utrudniłoby to nadmiernie wnioskodawcy skorzystanie z prawa do indywidualnej oceny jego sprawy. W związku z tym zwraca się on o wyjaśnienie, czy może zobowiązać organ administracji do przeprowadzenia opinii lekarskiej, jeżeli uzna, że środki krajowe nie spełniają wymogów zasady skuteczności (trzecie pytanie prejudycjalne).

- 18 Jeżeli uprawnienie sądu wnioskującego do nakazania poddania osoby ubiegającej się o udzielenie ochrony międzynarodowej badaniom lekarskim lub do zobowiązania organu administracji do przeprowadzenia takich badań nie zostanie uznane, sąd ten będzie musiał stwierdzić nieważność spornej decyzji odmownej, ponieważ nie będzie mógł dokonać pełnej oceny *ex nunc*. Stwierdzenie nieważności prawidłowej decyzji administracyjnej, a tym samym ponowne rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, nie jest zatem niemożliwe. Taka procedura nie wydaje się zgodna z zasadą szybkiego rozpatrywania wniosków lub ze strukturą systemu azylowego. Wątpliwe jest zatem, czy wymogi wynikające z art. 46 ust. 3 dyrektywy 2013/32 i art. 47 Karty zostały spełnione (czwarte pytanie prejudycjalne).
- 19 W świetle powyższego sąd odsyłający uważa za konieczne przedłożenie Trybunałowi pytań prejudycjalnych.